

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2021-6-039 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 24-15/310-125
Karar Tarihi : 28.03.2024

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Ahmet ALGAN (İkinci Başkan), Şükran KODALAK,
Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Cengiz ÇOLAK, Berat UZUN

B. RAPORTÖRLER : Elif Sıdıka SARI YILDIZ, Mehmet Fatih BAŞARICI

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : - Evim E-Ticaret AŞ
Fevzipaşa Mah. Aydın Cad. No: 163 Söke/Aydın

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILANLAR : - NG Kütahya Seramik Porselen Turizm AŞ
Çalca Mah. Ramazan Özen (OSB) Sk. No: 2 Merkez/Kütahya
- Ege Seramik Sanayi ve Ticaret AŞ
Kemalpaşa OSB Mah. Ansızca Sanayi Sitesi Sk. No: 297/1
Kemalpaşa/İzmir

(1) **E. DOSYA KONUSU:** Ege Seramik Sanayi ve Ticaret AŞ ile NG Kütahya Seramik Porselen Turizm AŞ tarafından Evim E-Ticaret AŞ'nin internet aracılığıyla yapılan satışlarının engellenmesi suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiği iddiası.

(2) **F. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 07.09.2021 tarih, 20917 sayı ve 27.09.2021 tarih, 21472 sayı ile intikal eden ve Evim E-Ticaret AŞ (EVİM) tarafından yapılan başvurularda,

- Başvuru sahibinin; yapı malzemeleri, bahçe, peyzaj, havuz, ev dekorasyonu, mutfak ve banyo ürünlerinin satışının gerçekleştirildiği "evim.com" isimli e-ticaret sitesinin sahibi olduğu, ayrıca teşebbüse ait "Yapı Market" isimli fiziki satış mağazasının da bulunduğu,
- Bahse konu internet sitesinde ve fiziki satış mağazasında çeşitli markalara ait 20.000'den fazla ürün çeşidinin bulunduğu, ürünlerin doğrudan sağlayıcılardan ya da bayi kanallarından tedarik edildiği,
- EVİM tarafından internet sitesinde satışa sunulan ürünlerden Ege Seramik Sanayi ve Ticaret AŞ'ye (EGE SERAMİK) ait olan ürünler kapsamında EGE SERAMİK tarafından ve benzer şekilde NG Kütahya Seramik Porselen Turizm AŞ'ye (KÜTAHYA SERAMİK) ait olan ürünler kapsamında KÜTAHYA SERAMİK tarafından EVİM'e yönelik "şirkete ait ürünlerin e-ticaret yöntemiyle yapılan online satışının ve marka isim ve logosunun kullanımının durdurulması" konulu ihtarnamelerin gönderildiği,
- EGE SERAMİK'in EVİM'e gönderdiği ihtarnameyi tüm bayileriyle paylaşarak bayilerinin de EVİM'e ürün satmasını engellemeyi amaçladığı,

- EGE SERAMİK'in ayrıca başta KÜTAHYA SERAMİK olmak üzere diğer seramik üreticilerine bahse konu ihtarnamenin örneğini göndererek diğer teşebbüsleri de EVİM'e ürün satmamaya teşvik ettiği,
- İlaveten EGE SERAMİK'in Türkiye Seramik Kaplama Malzemeleri Üreticileri Derneği'nin (SERKAP) üyelerinin bulunduğu "Türkiye Seramik Federasyonu" isimli WhatsApp grubunda yine bahse konu ihtarnameyi paylaşarak aynı aksiyonların diğer sektör oyuncularını tarafından alınması yönünde bir dil kullandığı ve bu teşebbüsleri de EVİM'e ürün satmamaya teşvik ve tahrik ettiği,
- EGE SERAMİK ve KÜTAHYA SERAMİK'in söz konusu ihtarnameler ile ileri sürdükleri taleplerin; yeniden satıcıların internet satışlarını doğrudan ya da dolaylı olarak engellenmek, tüketicinin ürüne sadece belirli kanallardan ulaşmasını sağlamak ve rekabet ortamını ortadan kaldırmak niteliğinde olduğu, bu durumun 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği (Dikey Tebliği) ve Dikey Anlaşmalara İlişkin Kılavuz'un (Dikey Kılavuz) ilgili hükümleri açısından değerlendirildiğinde 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (4054 sayılı Kanun)'un 4. maddesine açıkça aykırı olduğu,
- EVİM'in satışa sunduğu tüm ürünlerin yalnızca üreticilere ait orijinal ürünler olduğu, tüketicinin tam ve doğru bilgilendirilmesi kapsamında markaya ait olan ürünlerle beraber marka ve logonun da yer almasının e-ticaretin gereği olduğu, Türk Ticaret Kanunu'nda ve Sınai Mülkiyet Kanunu'nda satışa sunulan ürünlerin marka ve logolarının satış amacına uygun şekilde kullanılmasını engelleyen bir hükmün bulunmadığı, dolayısıyla EGE SERAMİK ve KÜTAHYA SERAMİK tarafından ihtarnameyle iletilen taleplerin tamamının haksız ve hukuki dayanaktan yoksun olduğu

ifade edilerek 4054 sayılı Kanun kapsamında gereğinin yapılması talep edilmiştir. Bunun üzerine söz konusu başvuru, Rekabet Kurulunun (Kurul) 25.11.2021 tarihli toplantısında görüşülerek bahse konu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 40. maddesinin birinci fıkrası uyarınca önaraştırma yapılmasına 21-57/815-M sayılı karar verilmiştir.

- (3) İlgili karar uyarınca düzenlenen 21.03.2024 tarihli ve 2021-6-039/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (4) **G. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda, EGE SERAMİK ile KÜTAHYA SERAMİK tarafından başvuru sahibinin internet üzerinden satışlarının engellenmesi yoluyla 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'unu ihlal ettikleri yönünde herhangi bir tespite ulaşılamadığı, bu nedenle adı geçen teşebbüsler hakkında 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı kanaatine ulaşılmıştır.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. İncelenen Teşebbüsler Hakkında Bilgi

H.1.1. Ege Seramik Sanayi ve Ticaret AŞ (EGE SERAMİK)

- (5) 1972'de İzmir'de kurulan teşebbüs 1975 yılında üretime başlamıştır. 1993 yılında halka arz olan teşebbüsün günümüz itibarıyla hisselerinin %33,04'ü Borsa İstanbul AŞ'de işlem görmektedir. Teşebbüs sırlı ve sırsız yer ve duvar seramikleri üretmekte ve bu ürünlerin satışını gerçekleştirmektedir. Teşebbüsün günümüz itibarıyla yıllık (.....) m² seramik üretim kapasitesi bulunmakta olup üretimlerinin yapıldığı İzmir Kemalpaşa Organize Sanayi Bölgesi'nde kurulmuş olan fabrika arazisinin toplam yüz ölçümü

451.030 m²'dir. Anadolu Üniversitesi Yunus Emre Kampüsü ETGB Anadolu Teknoparkı, Eskişehir adresinde faaliyet gösteren Seramik Araştırma Merkezi AŞ, sermayesinin %(.....)'lik payı ile EGE SERAMİK iştirakidir.

- (6) Teşebbüsün yurt içi satışlarında yetkili satıcılar, EGE SERAMİK fabrika satış mağazası, e-ticaret mağazası (<https://www.egeseramikshop.com/>) ve yapı marketleri şeklinde dağıtım kanallarının olduğu belirtilmektedir. İlaveten EGE SERAMİK'in (.....) üzerinden ürün satışları mevcut olup (.....) teşebbüslerine hem fiziksel hem de çevrim içi yeniden satışlara yönelik ürün tedarik ettiği belirtilmiştir. Ayrıca yurt içi satışların (.....)'ının yetkili satıcılar kanalıyla gerçekleştirildiği ifade edilmektedir.
- (7) EGE SERAMİK'in hissedarlık yapısına aşağıdaki tabloda yer verilmektedir:

Tablo 1: EGE SERAMİK Hissedarlık Yapısı

Unvan	Sermaye Tutarı (TL)	Pay (%)
İbrahim Polat Holding AŞ	(.....)	(.....)
İbrahim POLAT	(.....)	(.....)
Adnan POLAT	(.....)	(.....)
Murat POLAT	(.....)	(.....)
Diğer	(.....)	(.....)
Toplam	(.....)	100,00
Kaynak: Cevabi Yazı		

H.1.2. NG Kütahya Seramik Porselen Turizm AŞ (KÜTAHYA SERAMİK)

- (8) Seramik ürünleri imalatı üzerine 2004 yılında kurulmuş olan teşebbüsün faaliyet alanları yer ve duvar seramiği üretimi ile turizm ve otelciliktir. Teşebbüsün günümüz itibarıyla (.....) m² üretim kapasitesi bulunmaktadır.
- (9) KÜTAHYA SERAMİK'in hissedarlık yapısına aşağıdaki tabloda yer verilmektedir:

Tablo 2: KÜTAHYA SERAMİK Hissedarlık Yapısı

Unvan	Sermaye Tutarı (TL)	Pay (%)
Nafi GÜRAL	(.....)	(.....)
Erkan GÜRAL	(.....)	(.....)
Sema GÜRAL SÜRMEİ	(.....)	(.....)
Hediye GÜRAL	(.....)	(.....)
Gülden GÜRAL	(.....)	(.....)
Gülsüm GÜRAL	(.....)	(.....)
Toplam	(.....)	100,00
Kaynak: Cevabi Yazı		

H.2. İlgili Pazar

H.2.1. İlgili Ürün Pazarı

- (10) Dosya konusunu, EGE SERAMİK ve KÜTAHYA SERAMİK tarafından EVİM'in internet satışlarının engellenmesi suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edilip edilmediğinin tespiti oluşturmaktadır. Dosya kapsamında edinilen bilgiler ışığında EGE SERAMİK ve KÜTAHYA SERAMİK'in seramik kaplama malzemeleri ürünlerinin üretimi ve dağıtım alanlarında faaliyet gösterdikleri bilinmektedir. Bununla birlikte, dosyada ulaşılan sonuçlar üzerinde etkisi olmadığından İlgili Pazarın Tanımlanmasına İlişkin Kılavuz'un 20. paragrafındaki açıklamalar çerçevesinde kesin bir ilgili ürün pazarı tanımlanmamıştır.

H.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

- (11) İlgili Pazarın Tanımlanmasına İlişkin Kılavuz'un 20. paragrafında yer alan; "...*İnceleme konusu işlem, gerek ürün gerekse de coğrafi açıdan olası alternatif pazar tanımları çerçevesinde rekabet açısından endişeler yaratmıyor ya da alternatif tüm tanımlar açısından rekabeti bozucu bir etki söz konusu oluyorsa pazar tanımı yapılmayabilir.*" açıklaması çerçevesinde pazar tanımı yapılmasının dosyanın sonucuna herhangi bir etkisi olmayacağından, ilgili coğrafi pazar tanımı yapılmamıştır.

H.3. Yerinde İncelemede Elde Edilen Bilgi ve Belgeler

- (12) Dosya kapsamında EGE SERAMİK ve KÜTAHYA SERAMİK'te yerinde incelemeler gerçekleştirilmiştir. Gerek yerinde incelemelerde teşebbüslerden elde edilen gerekse de şikâyetçi tarafından sunulan belgelere aşağıda yer verilmektedir.

H.3.1. KÜTAHYA SERAMİK'te Gerçekleştirilen Yerinde İncelemede Elde Edilen Bilgi ve Belgeler

- (14) Bulgu-1: KÜTAHYA SERAMİK'te yapılan yerinde incelemede elde edilen ve 17.09.2021 tarihinde İzmir Bölge Satış Müdürü (.....) tarafından Genel Müdür (.....)'ya iletilen *WhatsApp* yazışmasında aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

"(.....) Selam, Firmanın Kütahya seramik unvanını kullanabilmesi için: 1-Kütahya Seramik ile arasındaki Bayilik sözleşmesini ve 2- Kütahya Seramik firmasının antetli kağıdına Tüm unvan ve logolarımızı kullanabilir ibaresinin yer aldığı izin yazısının tarafımıza iletilmesi yeterlidir. Belgelerde iki firmanın da imza ve kaşesi olması gerekmektedir. Bilgine. İyi çalışmalar."

H.3.2. Şikâyetçi Tarafından Sunulan Belgeler

- (15) Bulgu-2: Şikâyetçi tarafından sunulan şikâyet dilekçesinin ekinde "Türkiye Seramik Federasyonu" isimli *WhatsApp* grubunda yer alan ve KÜTAHYA SERAMİK Yönetim Kurulu Başkanı (.....) tarafından gönderilen yazışmada aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

(.....TİCARİ SIR.....)

(.....):

"Yönetim Kurulu Üyesi değerli meslektaşlarım.
Bilgi edinmeniz amacıyla üzülerek göndermek zorunda kaldığım
ihhtarnameyi sizlerle paylaşıyorum"
(ihhtarnamein görseli)

(.....):

"(.....) bey, bilgi için teşekkürler.

Üreticilerin bilgisi dışında bu tur satışların yasallığı tartışılır ancak bu yöntemde en büyük riski, alt kalite ürünlerin de satışa konulmasıdır. Bu durumda marka değerlerimiz zarar görebilir. Umarım böyle bir ortam oluşmaz."

- (16) Bulgu-3: Şikâyetçi tarafından sunulan şikâyet dilekçesinin ekinde yer alan ve EGE SERAMİK tarafından EVİM'e keşide edildiği anlaşılan 02.09.2021 tarihli ihhtarname içeriğine aşağıda yer verilmektedir:

"İHTARNAME

İHTAR EDEN: EGE SERAMİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

Kemalpaşa OSB Mah. Ansızca Sanayi Sitesi Sokak
No:297/1 Kemalpaşa/İZMİR
Kemalpaşa Vergi Dairesi / 3250055424
KARŞI TARAF: EVİM E TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
Fevzipaşa Mah. Aydın Cad. Yaksan Ltd. Şti. Blok No: 163 Söke/AYDIN
Söke Vergi Dairesi / 3820399137

KONU: Tarafınıza ait <https://www.evim.com/> uzantılı internet sitesinde şirketimize ve markamıza ait ürünlerin e-ticaret yöntemi ile yapılan online satışının ve markamız ismi ve logosunun hukuka aykırı olarak kullanımının derhal sona erdirilmesi, aksi takdirde tüm yasal yollara başvurulacağına ihtarı hakkındadır.

AÇIKLAMALAR:

Şirketimiz ve tarafınız arasında akdedilen herhangi bir bayilik, yetkili satıcılık sözleşmesi ya da sair ticari ilişki bulunmamaktadır. Ancak yapılan harici araştırmada tarafınızın, <https://www.evim.com/> uzantılı internet sitesi üzerinden izinsiz ve hukuka aykırı olarak e-ticaret yöntemi ile şirketimize ve markanıza ait ürünleri markamız ismi ve logosunu kullanmak suretiyle online satış yaptığınız tespit edilmiştir.

İş bu durum , Türk Ticaret Kanunu, Borçlar Kanunu, Türk Ceza Kanunu, Fikri Sınai haklar başta olmak üzere diğer ilgili yasal sair mevzuatlar çerçevesinde değerlendirildiğinde açıkça hukuka aykırı nitelik taşımakta olup en geç iş bu ihtarnameyi tebliğ aldığınız günü izleyen gün bahse konu site ve diğer sair internet sitelerinde yaptığınız şirketimize ve markamıza ait ürünleri içerir e-ticaret satışının derhal sona erdirilmesini, izinsiz olarak herhangi bir yerde şirket unvanımızı ve markamızı, logomuzu kullanmamanızı aksi halde ivedi olarak tüm cezai, icrai, hukuki ve yasal işlemlerin başlatılacağını ihtaren bildiririz.

SONUÇ VE İSTEM: Yukarıda açıklanan nedenlerle;

Tarafınızca izinsiz olarak <https://www.evim.com/> uzantılı internet sitesi üzerinden şirketimize ve markamıza ait ürünlerin e-ticaret yöntemi ile yapılan online satışının en geç iş bu ihtarnameyi tebliğ aldığınız günü izleyen gün derhal sona erdirilmesini, izinsiz olarak herhangi bir yerde şirket unvanımızı ve markamız ismi ile logomuzu hiçbir yerde hiçbir surette kullanmamanızı, aksi halde tüm haklarımız saklı kalmak kaydıyla tüm cezai, icrai, hukuki ve yasal yollara başvurulacağını ihtaren bildiririz. 02/09/2021

İhtar Eden

Ege Seramik Sanayi Ve Ticaret A.Ş.”

- (17) **Bulgu-4:** Şikâyetçi tarafından sunulan şikâyet dilekçesinin ekinde yer alan ve KÜTAHYA SERAMİK tarafından EVİM'e keşide edildiği anlaşılan 03.09.2021 tarihli ihtarname içeriğine aşağıda yer verilmektedir:

“İHTARNAME

KEŞİDECI: NG KÜTAHYA SERAMİK PORS. TUR. A.Ş.

VEKİLİ: (.....)

(.....)

MUHATAP: EVİM E-TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

Fevzipaşa Mah. Aydın Cad. Yaksan Ltd. Şti. Blok

No:163 Söke AYDIN

Müvekkil şirket NG KÜTAHYA SERAMİK markasının sahibidir. Müvekkil şirketin markaları marka ve tasarım tescil belgeleri ile tescilli olup yasal koruma altındadır.

<http://www.evim.com/> uzantılı internet adresinizde, müvekkil şirket ile ticari ilişkiniz olmamasına rağmen müvekkil şirkete ait marka ve logoları internet sitesinde kullandığınız ve ürünlerin online satışını yaptığınız görülmektedir.

NG KÜTAHYA SERAMİK tescilli markasının tarafınızdan herhangi bir şekilde kullanılmasına müvekkil şirketin muvafakati yoktur. Yaratmış olduğunuz bu durum marka hakkına tecavüz olup 6769 Sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu 30. Maddesi uyarınca 3 yıla varan hapis cezasını öngörmektedir.

Yine internet sitenizde yer alan yer alan NG KÜTAHYA SERAMİK markasına ait ürünleri piyasanın çok üzerinde fiyatlarla satışa sunduğunuz, organik bağınız bulunan BİEN SERAMİK'in benzer ürünlerine tüketiciyi yönlendirdiğiniz eylemler NG KÜTAHYA SERAMİK

müşterilerini yanıltmakta, herhangi bir ticari bağıınız olmadığı halde markayı kullanarak hem marka değerini yaralamakta hem de haksız kazanç temin etmektesiniz. Bu durum açıkça haksız rekabet ve marka hakkına tecavüz teşkil ettiği gibi BİEN seramikle olan bağıınız dikkate alındığında da eyleminizin suç teşkil ettiği Türk Ticaret Kanunu 55. Madde ve devamınca 2 yıla kadar hapis cezası öngörüldüğü yine Ceza Kanunu kapsamında suçun niteliğinin ve cezasının ağırlaşacağı açıktır.

Açıklanan nedenlerle DERHAL, müvekkil şirketin tescilli NG KÜTAHYA SERAMİK markasına yapmış olduğunuz haksız tecavüze son vererek bu marka ve logoları ihtiva eden yazı, görsel, ürünleri kaldırmanızı, online satışa son vermenizi; marka hakkına tecavüz nedeni ile Cumhuriyet Savcılığına ve Bakanlıklara suç duyurusunda bulunma, markaya tecavüzün ve haksız rekabetin men'i, maddi ve manevi tazminat talebi ile dava açma hakkımızı saklı tutarak bilvekele ihtar ederiz.

Keşideci Vekili (.....)

H.4. Değerlendirme

- (18) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır." hükmü yer almaktadır. Söz konusu madde, aynı seviyede faaliyet gösteren rakip teşebbüsler arasındaki rekabeti sınırlayıcı anlaşmaları (yatay anlaşmalar) kapsadığı gibi rakip olmayan, başka bir ifadeyle arz zincirinin farklı seviyelerinde yer alan, teşebbüsler arasındaki anlaşmaları (dikey anlaşmalar) da kapsamaktadır.
- (19) Dikey Tebliğ'in kapsamını belirleyen 2. maddesinde, "Üretim veya dağıtım zincirinin farklı seviyelerinde faaliyet gösteren iki ya da daha fazla teşebbüs arasında belirli mal veya hizmetlerin alımı, satımı veya yeniden satımı amacıyla yapılan anlaşmalar" dikey anlaşmalar olarak tanımlanmıştır.
- (20) Teşebbüslerin üretim ve dağıtım sürecini en iyi şekilde kurmalarını ve bunun sonucu olarak genellikle pazarda markalar arası rekabetin artmasını sağlayan dikey anlaşmalar, belirli koşulları sağlamaları halinde Kanun'un 4. maddesindeki yasaklamadan muaf tutulması gereken anlaşma gruplarının başında gelmektedir. Dikey anlaşmaları grup muafiyeti kapsamında çıkararak ve rekabeti olumsuz etkileyebilecek nitelikte olan davranışların başında, kural olarak, yeniden satış fiyatının belirlenmesi ile bölge ve müşteri kısıtlamaları gelmektedir. Dikey Tebliğ'in 4. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi, alıcılara sözleşme konusu mal veya hizmetleri satacağı bölge ve müşteriler konusunda getirilen kısıtlamalara ilişkindir. Buna göre, maddede sayılan dört istisna dışında kalan hallerde, alıcıya bölge veya müşteri kısıtlaması getirmek mümkün değildir. Bu istisnalardan ilki özellikle dağıtım ağı kurmak isteyen sağlayıcı teşebbüslerin, kendisine ya da alıcı konumundaki teşebbüslere münhasır satış bölgeleri veya münhasır müşteri grupları vermelerine olanak sağlamaktadır.
- (21) Teşebbüslere münhasır bir bölge veya müşteri grubu vermek suretiyle tanınan koruma mutlak bir koruma değildir. Alıcı teşebbüsler, kendilerine tahsisli bölgeye veya müşteri grubuna satış yaparken sisteme dâhil diğer alıcıların ancak aktif rekabetinden korunabilirler. Başka bir ifadeyle sağlayıcı teşebbüs, kendisine veya bir alıcıya tahsis edilmiş münhasır bölgeye ya da müşteri grubuna yapılacak aktif satışları kısıtlayabilir. Bu bölgeye veya müşteri grubuna yapılacak pasif satışların kısıtlanması ise anlaşmayı grup muafiyeti dışına çıkartan bir ihlal olarak değerlendirilecektir. Bu noktada aktif satış-pasif satış ayırımı önem kazanmaktadır. Başka bir alıcının münhasır bölgesindeki veya münhasır müşteri grubundaki münferit müşterilere mektup veya ziyaret gibi doğrudan pazarlama yöntemleriyle gerçekleştirilen satışlar "aktif satış" olarak

değerlendirilmektedir. Ayrıca diğer bir alıcının bölgesinde satış yeri veya dağıtım deposu kurmak da aktif satış kapsamındadır. Başka bir alıcıya tahsis edilmiş bölgedeki veya müşteri gruplarındaki müşterileri doğrudan hedefleyen reklamlar veya promosyonlar da diğer aktif satış yöntemleri arasında sayılabilir. Diğer yandan başka bir alıcının bölgesindeki veya müşteri grubundaki müşterilerden gelen ve alıcının aktif çabaları neticesi olmayan talepleri karşılamak, alıcı malın teslimatını müşterinin adresine götürerek yapsa dahi, "pasif satış" anlamına gelmektedir. Medya aracılığı ile yapılan genel nitelikli reklamlar veya promosyonlar, pasif satış yöntemi olarak değerlendirilecektir. İnternet ve benzeri yollarla yapılan satışlar da genellikle pasif satışlardır. Dikey Kılavuz'a göre bir sağlayıcının, dağıtıcıların/bayilerin/alıcıların kendi internet siteleri üzerinden satış yapmalarını kısıtlaması bir tür pasif satış kısıtlaması niteliğindedir. Bu bağlamda, tüketicilerin bayiiye ait siteyi ziyaret etmesi ve bayi ile iletişime geçmesi veya tüketicilerin bayi tarafından otomatik olarak bilgilendirilmeyi talep etmiş olması vesilesiyle gerçekleşen satışlar pasif satışlardır. Prensip olarak her bayi, internet üzerinden satış yapabilme hakkına sahip olmalıdır. Pasif satışlar kapsamında ele alınan internet satışlarına yönelik özellikle aşağıda yer alan sınırlamalar, inceleme konusu dikey anlaşmayı grup muafiyeti kapsamı dışına çıkaracaktır:

- Bir (münhasır) dağıtıcının başka bir dağıtıcının (münhasır) bölgesinde bulunan müşterilere, kendi internet sitesine erişimlerini kısıtlaması veya bu müşterilerin, üreticinin veya diğer (münhasır) dağıtıcının sitesine yönlendirilmesi,
- (münhasır) dağıtıcının, müşterinin teslimat, posta, kredi kartı vb. gibi adres bilgisinden, adresin dağıtıcının (münhasır) bölgesinde olmadığını fark etmesi durumunda işlemi sonlandırması,
- İnternet kanalıyla yapılan satışların toplam satışlara oranına ilişkin kısıtlama getirilmesi (sağlayıcının, internet satışlarını engellemeden fiziki satış mağazalarının da etkinliğini koruyabilmek adına dağıtıcının satışının belli bir oranını fiziki mağazalar kanalıyla satması koşulu getirmesi veya sağlayıcının internet kanalıyla gerçekleşen satışların genel dağıtım sistemine uygunluğunu sağlaması için koşullar getirmesi hariç olmak üzere),
- Dağıtıcının, sağlayıcıya, internet üzerinden tekrar satışa sunacağı ürünler için fiziki satış noktalarında arz edilecek ürünlere kıyasla daha yüksek fiyat ödemesinin kararlaştırılması. Dikey Kılavuz'da bahsedilen internet üzerinden yapılan satışlara yönelik kısıtlamalar; sağlayıcının bayi, dağıtıcı veya alıcılara getirdiği kısıtlamalardır. İşbu kısıtlamaların ortaya çıkabilmesi için ise sağlayıcı ve alıcı konumundaki sülhler ile ilgili sülhler arasında dikey bir anlaşmanın varlığı.

(22) Mevcut dosya bakımından EVİM ile EGE SERAMİK ve KÜTAHYA SERAMİK arasında herhangi bir dikey anlaşma bulunmadığı anlaşılmıştır. EVİM tarafından sunulan şikâyet dilekçesinin ekinde yer alan ihtarnamelerin içeriğinden de anlaşılacağı üzere şikâyetçi ile taraflar arasında bayilik, distribütörlük veya yetkili satıcılık gibi bir ticari ilişki dolayısıyla marka/logo kullanım izni bulunmamaktadır. Bu hususun, aynı zamanda, EGE SERAMİK ile KÜTAHYA SERAMİK tarafından söz konusu ihtarnamelerin gönderilmesinin temel gerekçesi olduğu anlaşılmıştır. Dolayısıyla taraflar arasında herhangi bir dikey anlaşmanın bulunmadığı somut olayda açıktır. İlâveten Bulgu-1'de görülebileceği üzere KÜTAHYA SERAMİK'in ünvanının kullanılabilmesi için KÜTAHYA SERAMİK ile diğer teşebbüs arasında imzalanan bayilik sözleşmesi ve "tüm ünvan ve logolarımızı kullanabilir" ibaresinin yazılı olduğu

izin yazısının KÜTAHYA SERAMİK'e iletilmesinin yeterli olduğu belirtilmektedir. Bu çerçevede KÜTAHYA SERAMİK tarafından EVİM'e gönderilen ihtarnamede yer alan "<http://www.evim.com/> uzantılı internet adresinizde, müvekkil şirket ile ticari ilişkiniz olmamasına rağmen müvekkil şirkete ait marka ve logoları internet sitesinde kullandığınız ve ürünlerin online satışını yaptığınız görülmektedir. NG KÜTAHYA SERAMİK tescilli markasının tarafınızdan herhangi bir şekilde kullanılmasına müvekkil şirketin muvafakati yoktur." ifadelerinden EVİM tarafından KÜTAHYA SERAMİK'e ait marka ve logoların herhangi bir bayilik sözleşmesi olmadan, izinsiz bir şekilde kullanıldığı anlaşılmaktadır.

- (23) Yukarıdaki bulgu ve belgelere ek olarak yapılan tespitler neticesinde, EGE SERAMİK ve KÜTAHYA SERAMİK'e ait ürünlerin çok sayıda teşebbüsün internet sitesinde satışının gerçekleştiği görülmektedir. EGE SERAMİK'ten gelen cevabi yazıda EGE SERAMİK ürünlerinin EGE SERAMİK'in anlaşmalı olduğu (.....), (.....) ve (.....) gibi teşebbüslerin internet sitelerinin yanı sıra EGE SERAMİK ile herhangi bir ticari ilişkisi olmayan çeşitli internet sitelerinde de satışının yapıldığı belirtilmektedir.
- (24) Diğer yandan şikâyetçi tarafından internet satışlarının engellenmesi iddialarının KÜTAHYA SERAMİK ve EGE SERAMİK tarafından birlikte hareket edilerek gerçekleştirildiği, ilgili ihtarnamelerden birinin sektör oyuncularının bulunduğu *WhatsApp* grubunda paylaşılarak sektörün diğer oyuncularının da aynı davranışı sergilemeye davet edildiği ve bahse konu eylemlerin adı geçen sektör oyuncuları tarafından koordineli şekilde gerçekleştirildiği iddialarına yönelik dosya kapsamında herhangi bir bulguya ulaşılamamıştır. Bu hususa yönelik şikâyetçi tarafından sunulan *WhatsApp* yazışması (Bulgu-2) incelendiğinde, yazışmada yalnızca ilgili ihtarnamenin paylaşıldığı, bunun dışında yukarıda yer alan iddialara yönelik herhangi bir yazışmanın yer almadığı görülmektedir.
- (25) Yer verilen tüm bu açıklamalar doğrultusunda; mevcut dosya kapsamında şikâyetçi ile incelenen taraflar arasında herhangi bir dikey sözleşmenin bulunmadığı, internet üzerinden yapılan satışların kısıtlanmasına yönelik olarak Dikey Tebliğ kapsamına giren herhangi bir davranışın söz konusu olmadığı, şikâyetçiye gönderilen ihtarnamelerin izinsiz marka ve logo kullanımının engellenmesine yönelik olduğu anlaşılmış olup; dosya kapsamında elde edilen belgeler arasında 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiğini gösterir nitelikte herhangi bir delil elde edilemediği, bu nedenlerle söz konusu teşebbüsler hakkında soruşturma açılmasına gerek olmadığı kanaatine varılmıştır.

I. SONUÇ

- (26) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmamasına, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.